

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια και 28 άρθρα.

Η δια βίου μάθηση διακρίνεται στη δια βίου κατάρτιση και τη δια βίου εκπαίδευση. Το παρόν Νοσχ ρυθμίζει ιδίως τα ζητήματα της δια βίου μάθησης που βρίσκονται εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, με έμφαση στην αρχική επαγγελματική κατάρτιση, τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων. Στο πλαίσιο αυτό τροποποιεί και συμπληρώνει την κείμενη νομοθεσία (ν. 2009/1992, π.δ. 67/1997, ν. 3191/2003 και ν. 3369/2005), με γνώμονα, ιδίως, τη δημιουργία Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης.

B. Ειδικότερα: Με το Κεφάλαιο Α΄ του Νοσχ (άρθρα 1-3) προσδιορίζονται ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής του Νοσχ, καθώς και οι έννοιες των όρων που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του, ενώ ορίζονται οι φορείς του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης (φορείς διοίκησης και φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης) και οι λειτουργίες του (βασικές και υποστηρικτικές).

Με το Κεφάλαιο Β΄ του Νοσχ (άρθρα 4 -14) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και τις αρμοδιότητες των φορέων της Δια Βίου Μάθησης. Προσδιορίζονται, έτσι, οι βασικές αρχές του Συστήματος Διοίκησης της Δια Βίου Μάθησης, μεταξύ των οποίων η καθιέρωση εφαρμογής Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης στο πλαίσιο του Εθνικού Αναπτυξιακού

Προγράμματος και σχετικού Προγράμματος Εφαρμογής, παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν τη δομή, τη σύσταση και λειτουργία των φορέων της μη τυπικής εκπαίδευσης, το σύστημα και τη διαδικασία πιστοποίησης και ελέγχου τους, καθώς και θέματα επαγγελματικών δικαιωμάτων (άρθρο 4). Επίσης, ορίζονται τα συλλογικά όργανα της Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση (άρθρο 5), καθορίζονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης (άρθρο 6), απονέμονται αρμοδιότητες της δια βίου μάθησης στις Περιφέρειες και τους Δήμους της Χώρας (άρθρα 7 και 8 αντιστοίχως), μετονομάζεται το «Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης» σε «Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Δια Βίου Μάθησης» και ρυθμίζονται ζητήματα αδειοδότησης των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών (άρθρο 10), ιδρύεται το ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων», παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ζητημάτων ίδρυσης, λειτουργίας και πιστοποίησης Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, ζητημάτων υποδομών, προσωπικού και υπηρεσιών κατάρτισης που παρέχουν τα Ινστιτούτα αυτά (άρθρο 12), καθώς και θεμάτων Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (άρθρο 13) και φορέων άτυπης μάθησης (άρθρο 14).

Με το Κεφάλαιο Γ΄ του Νοσχ (άρθρα 15-21) θεσπίζεται το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, μέσω του οποίου τα μαθησιακά αποτελέσματα όλων των μορφών τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης καθώς και της άτυπης μάθησης πιστοποιούνται και κατατάσσονται σε επίπεδα κατ' αντιστοιχία προς τα επίπεδα του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (άρθρο 16), ρυθμίζονται θέματα Μητρώων που τηρούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης (άρθρο 17), θεσπίζονται κίνητρα για τη δια βίου μάθηση (άρθρο 18), διαμορφώνεται σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτών και των προγραμμάτων του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης (άρθρο 19) και Πρόγραμμα Εφαρμογής για την υποστήριξη των φορέων του, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα σύναψης Προγραμματικών Συμβάσεων Δια Βίου Μάθησης (άρθρο 21).

Με το Κεφάλαιο Δ΄ του Νοσχ (άρθρα 22-28) ρυθμίζονται θέματα λαϊκής επιμόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης (άρθρο 23), καταργείται ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) οι δε αρμοδιότητές του περιέρχονται στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.), ρυθμίζονται ζητήματα μετεγγραφής φοιτητών και σπουδαστών (άρθρο 25), καθώς και λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (ιδίως θεσμοθέτηση Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, αποδεικτικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, σύσταση μο-

νάδας στο Γεωδυναμικό Ινστιτούτο υπό την ονομασία «Εθνικό Κέντρο Προετοιμότητας για Τσουνάμι», σύσταση θέσης νομικού συμβούλου στο Ινστιτούτο Νεολαίας και δυνατότητα ολικής ή μερικής διάθεσης εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε δημόσια Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, άρθρο 26).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νοχ

A. Επί του άρθρου 3 παράγραφος 3

α. Περίπτ. στ´

Η φράση «στ) το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (Ε.Ι.Ν.) (άρθρο 3 του ν.δ. 572/1970, ΦΕΚ 125 Α´)» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «στ) το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (Ε.Ι.Ν.) (άρθρο 3 της υπ´ αριθμ. 3507/15.3.1947 Πράξης «Περί συστάσεως Εθνικού Ίδρύματος, ΦΕΚ Α´ 41), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 572/1970, ΦΕΚ Α´ 125)».

β. Περίπτ. θ´

Η φράση «θ) τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (Κ.Π.Α.)» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «θ) τα Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση (Κ.Π.Α.)».

γ. Περίπτ. ι´

Επισημαίνεται ότι το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης συγκαταλέγεται τόσο στους φορείς διοίκησης της δια βίου μάθησης (άρθρο 3 παρ. 2 περίπτ. ζ´) όσο και στους φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης (άρθρο 3 παρ. 3 περίπτ. ι´), πράγμα το οποίο σημαίνει ότι συμπίπτει, στην πράξη, η ιδιότητα του εποπτεύοντος και του εποπτευομένου.

B. Επί του άρθρου 6

Συμφώνως προς το α´ εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 3699/2008 «Ειδική αγωγή και εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» (ΦΕΚ Α´ 199), «1. Η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.) η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 3 του ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90 Α´), μετονομάζεται σε Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)». Δεδομένου ότι το άρθρο 6 του Νοχ καθορίζει την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, θα ήταν σκόπιμο, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, να ενταχθεί ως προσθήκη είτε στο άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2909/2001 είτε στο άρθρο 33 του ν. 3699/2008 ως παρ. 2, με αντίστοιχη ενσωμάτωση ή κατάργηση, εν όλω ή εν μέρει, των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2909/2001, ώστε να μην υπάρχουν δύο διατάξεις που να ρυθμίζουν το ίδιο ζήτημα, χωρίς να είναι σαφής η μεταξύ τους σχέση.

Γ. Επί του άρθρου 7 παράγραφος 4

Συμφώνως προς το άρθρο 187 του ν. 3852/2010, για τη μεταβίβαση άσκησης πρόσθετων αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατόπιν γνώμης της Ένωσης Περιφερειών, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες αρμοδιότητες της κεντρικής Διοίκησης, που συνάπτονται με εκείνες που απονέμονται, κατά τομείς, με το προηγούμενο άρθρο, εφόσον υπηρετούν αναπτυξιακού και λειτουργικού χαρακτήρα περιφερειακές ανάγκες και δεν αφορούν θέματα άσκησης ενιαίας κρατικής πολιτικής. Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζεται και η απόδοση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων για την άσκησή τους. Με όμοια διατάγματα, τις ίδιες προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία, αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας που συνάπτονται με τους ανωτέρω τομείς, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους». Η ως άνω εξουσιοδότηση καλύπτει, συνεπώς, πλήρως την εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 7 του Νσχ, η οποία, ενδεχομένως, παρίσταται, περιττή.

Δ. Επί του άρθρου 11

Με το άρθρο 11 του Νσχ ιδρύεται ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων (εφεξής Ε.Ο.Π.Π.), ο οποίος αποτελεί τον εθνικό φορέα πιστοποίησης στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης και της άτυπης μάθησης και λειτουργεί ως εθνική δομή των Ευρωπαϊκών Δικτύων που διαχειρίζονται θέματα προσόντων και ευρωπαϊκών εργαλείων διαφάνειας και κινητικότητας, όπως το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, το Εθνικό Κέντρο Ευρωδιαβατηρίου και το Εθνικό Σημείο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας.

Βασικός σκοπός του Ε.Ο.Π.Π. είναι η δημιουργία του Εθνικού Πλαισίου προσόντων κατ' αντιστοιχία προς το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Με τον τρόπο αυτό γίνεται προσαρμογή προς το περιεχόμενο της Σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 «σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη δια βίου μάθηση» (2008/C 111/01), συμφώνως προς την οποία συνιστάται στα κράτη μέλη να συνδέσουν τα εθνικά τους συστήματα προσόντων με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών προσόντων έως το 2010 και να θεσπίσουν μέτρα ώστε, έως το 2012, όλα τα νέα πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων, διπλώματα και «ευρωδιαβατήρια» τα οποία εκδίδο-

νται από τις αρμόδιες αρχές, να περιέχουν σαφή παραπομπή στο αντίστοιχο επίπεδο του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων.

Επίσης, υιοθετούνται οι προτάσεις της Σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2009 «για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση» (2009/C 155/01), συμφώνως προς τις οποίες, μεταξύ άλλων, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίσουν, έως την 18η Ιουνίου 2011, σχέδιο που να αποσκοπεί στη βελτίωση των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας σε εθνικό επίπεδο, με τη συμμετοχή της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών εταίρων και άλλων εμπλεκόμενων φορέων.

Επισημαίνεται ότι ακολούθησε η Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2009 «για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση» (2009/C 155/02), η οποία συμπληρώνει τη Σύσταση της 23ης Απριλίου 2008 «σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη δια βίου μάθηση» και κατατείνει στη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων, ώστε, από το 2012, το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων να μπορέσει σταδιακά να εφαρμοσθεί σε όλα τα επίπεδα του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων.

Ε. Επί του άρθρου 12 παράγραφος 1

Δεδομένου ότι οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 2009/1992 «Εθνικό Σύστημα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 18), οι οποίες αφορούν τον σκοπό και τη νομική φύση των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, διατηρούνται σε ισχύ, για λόγους συστηματικότητας, η παρ. 1 του άρθρου 12 του Νσχ η οποία ρυθμίζει τα ίδια ζητήματα θα μπορούσε να έχει ενσωματωθεί στις ως άνω διατάξεις. Περαιτέρω επισημαίνεται ότι, συμφώνως προς το άρθρο 12 παρ. 1 εδ. α' του Νσχ, σκοπός των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι η παροχή υπηρεσιών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ωστόσο, στο άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2009/1992 αναφέρεται, μεταξύ των σκοπών των Ινστιτούτων, η παροχή κάθε είδους επαγγελματικής κατάρτισης, αρχικής ή συμπληρωματικής. Χρήζει, επομένως, διευκρίνισης, προκειμένου να καταστεί σαφές, αν περιορίζεται ή όχι ο σκοπός των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης, ιδίως δε το αν αφορά μόνο την αρχική, ή κάθε είδους επαγγελματική κατάρτιση.

ΣΤ. Επί του άρθρου 26 παράγραφος 5

Για λόγους σαφήνειας, προτείνεται η αναφορά στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας να γίνεται ολογράφως και όχι με το ακρωνύμιο Σ.Δ.Ε.

Αθήνα, 7 Σεπτεμβρίου 2010

Η εισηγήτρια
Αθηνά Κοντογιάννη
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών